

Amerikanci prodrli v obronke obmejnega mesta Aachen

Romunija se bo borila proti nacijem in plačala Rusiji vojno odškodnino

LONDON, 13. septembra. — Sovjetska vlada je danes potom radia naznanila pogoje premirja z Romunijo, glasom katerih se je Romunija obvezala, da se bo borila proti nacijem do končne zmage nad Nemčijo, plačala bo Rusiji 300 milijonov dolarjev vojne odškodnine, vrnila bo vso lastnino, pripadajočo Združenim narodom in priznala mejo iz leta 1940, ki je Rusiji dala Besarabijo in Bukovino.

Romuniji bo vrnjena Sedmograška

V zameno pa bo Romunija dobila nazaj vso Sedmograško, katero so Nemci leta 1940 izročili Madžarom, in v nebojevnih delih, ki so bili podpisani danes, rekel, da Romunija nima vzroka, da bi bila s pogojem nezadovoljna.

Vodja romunske delegacije, Lucretiu Patrascanu je v izjavi glede pogojev premirja, vseboval 20 točk, ki so bili podpisani danes, rekel, da Romunija nima vzroka, da bi bila s pogojem nezadovoljna.

To so prvi pogoji premirja, ki so bili objavljeni v tej vojni. Medtem ko je bila Italija prva, katere prošnja za premirje se je ugodilo, pa pogoji istega dne niso bili dani v javnost.

Naši fantje-vojaki

Na dopustu se nahaja Sgt. John Kristof, najmlajši sin Mr. in Mrs. Anton Kristof, 1563 E. 173 St. Ošel bo nazaj 22. sept. v Camp Deming, New Mexico, kjer se nahaja pri vojaški godbi.

Štabni saržent Frank C. Strumbly, sin poznane družine Mr. in Mrs. Frank Strumbly, Highland Rd., South Euclid, Ohio, se nahaja pri vojakih že tri in pol leta. Pretekli terek je prišel domov na dopust prvič po dveh letih in devetih mesecih. Vse ta čas se je nahajal v Karibskem okolju. Doma ostane za 30 dni. Frank ima tudi dva brata, ki služita Stric Sama. Pvt. Adolph se nahaja v Italiji, in Pvt. Ernest se pa nahaja v Camp Blanding, Fla.

ZOPET DOMA
Iz bolnišnice se je povrnila na svoj dom Mrs. Agnes Kosec, stanujoča na 1134 E. 60 St., kjer jo prijateljice sedaj lahko obiščejo. Zahvaljuje se za obiske, darila in cvetlice, ki jih je bila deležna za časa bivanja v bolnišnici.

NA OPERACIJI
Rojak John Ivančič, z Lorajna, Ohio, se je podal v bolnišnico v svojo operacijo, in sicer že drugič v štirih tednih. Upamo, da se mu bo ljubo zdravje čim prej popolnoma vrnilo.

Rak ubije več Amerikancev kot vojska

Dr. Harlow Shapley, profesor astronomije na Harvard univerzi, je snoči v zvezi s konvencijo Ameriške zveze za napredek znanosti, ki se vrši ta teden v Clevelandu, imel predavanje, v katerem je rekel, da rak pobija Amerikane hitreje kot enajst dni najhujše kampanje v Normandiji, toda na razpolago za boj proti raku se ima manj denarja kot znašajo dohodki od ene izmed večjih football iger.

Dr. Shapley je izjavil, da ko je bila borba v Normandiji na višku je v nji padlo 300 mož na dan, medtem ko žrtve raka znašajo okrog 400 na dan, vsako leto pa podleže raku 150,000 Amerikancev.

“Za vojno proti tiranom trošimo 300 milijard dolarjev javnega denarja,” je rekel dr. Shapley. “Za boj proti raku, zavratanemu sovražniku človeštva, pa damo komaj en milijon del dotične vsote!”

Dr. Shapley je apeliral na vse Amerikance, da po končani vojni posvetijo vse svoje energije borbi proti resničnim sovražnikom človeštva, ki so bolezen, pesimizem, ignoranca in “tiranija nepoznanega.”

Nov grob ROSE YAGER

Globoka žalost je zajela Yagerjevo družino, ki stanuje na 17618 Grovewood Ave., saj je izgubila iz svoje srede dva člana v teku par dneh. Zadnji nedeljo je umrl Frank Yager, čigar pogreb se je vršil včeraj. To je očitno tako potrolo vsakojemu Mrs. Rose Yager, da je padla v nezavest, iz katere se ni zbudila in v terek ob 11:45 uri dopoldne je izdihnila svojo blago dušo.

Pokojnica je bila rojena v vasi Utik, f. a. Dobrava pri Ljubljani. V Ameriko je prišla leta 1913 in sicer v Johnstown, Pa., odkoder je prišla v Cleveland pred 21. leti. Bila je članica društva Napredne Slovenke št. 137 S. N. P. J. ter kluba Prijatelj narave. Tu zapuša žalujočega soproga Johna, tri sinove, Freda, ki biva v Detroit, Mich., Johna in Stanleyja, ter hčer Mary, poročeno Kramer, v Waukegan, Ill., zapuša brata Frank Yager, v stari domovini pa dve sestri. Pokojna Mrs. Yager je bila, kot vsa ostala družina, vneta odborica naših kulturnih priredb in splošno priljubljena.

Pogreb se bo vršil v soboto iz August F. Svetkovega pogrebnega zavoda, 478 E. 152 St., na Whitehaven pokopališče. Bodi ji ohranjen blag spomin, preostalim pa naše sožalje!

IZBIRANJE VRHOVNEGA POVELJNIKA NA PACIFIKU

QUEBEC, 13. septembra. — Na vzporedni konferenci med Rooseveltom in Churchillom je vprašanje vrhovnega zavezniškega poveljnika na Pacifiku za zlomitve Japonske. Vtis obstoja, da Roosevelt želi imenovanje admirala Kinga ali admirala Nimitza, medtem ko so britski vojaški krogi bolj naklonjeni gen. MacArthurju, ki ima tudi nekoliko opore pri ameriškem štabu.

RUSI NA MEJI SLOVAKIJE; LOMŽA PADLA

Maršal Tito naznanja strnitev z Rdečo vojsko. Ljuta borba v predmestju Varšave

LONDON, 13. septembra. — Rdeča vojska je danes v južni Poljski v velikem ofenzivnem napadu južno od Krosna prodira na 25 milj dolgi fronti do meje Češkoslovaške. V severni Poljski so Rusi po besnem boju, ki je trajal več dni, zavezali trdnjavo Ložo in se sedaj nahajajo samo 15 milj od južne vzhodno-pruske meje.

Rdeča vojska je istočasno začela z novim strahovitim napadom na Varšavo. Rusi in Poljaki, spadajoči v armado, ki je bila organizirana v Sovjetski uniji, bijejo ljute boje z Nemci v predmestju Pragi na desnem bregu Visle.

Posebni komunikacij maršala Tita

Maršal Tito je danes zgodaj zjutraj v posebnem komunikaciju naznanil, da so čete Jugoslovanske osvobodilne vojske zavzele Negotin, in da se levo krilo jugoslovanske vojske nahaja v stiki z Rdečo vojsko.

Negotin se nahaja 6 milj od romunske meje in enako razdaljo od bolgarske meje.

Prodiranje v Sedmograški

Ofenziva za iztrganje Sedmograške iz madžarske oblasti za Romunijo se nadaljuje. Ruske in romunske čete so danes zavzele več kot 50 krajev v omejenem goratem ozemlju, najvažnejši od katerih je mesto Odrhei, kjer se nahaja železniška postaja.

V svojem mogočnem udaru proti češkoslovaški meji so Rusi zavzeli več kot 100 krajev, med katerimi je največje mesto Krosno, ki leži 47 milj zapadno od Przemysla.

Rusi so sedaj v poziciji za hiter udar v Slovačko preko prelaza Beskind.

Prodiranje v Rutenijo

V severni Romuniji drvi planinske čete armade maršala Malinovskega proti Ruteniji (znani tudi pod imenom Podkarpatska Rusija), ki je spadala v Češkoslovaško republiko, predno jo je Hitler razrezal.

Rusi so na omenjenem delu fronte zavzeli nemško - ogrsko trdnjavo Campulung.

Loža, zadnja velika trdnjava, ki straži dohode v Vzhod. Prusijo, je padla v ruske roke po enajstih dnevih, ene najbolj krvavih borb tega poletja.

Zganjska racija zvišana

Državni urad za zganjsko kontrolo naznanja, da se bo prihodnja doba zganjske racije znižala s petih na štiri tedne, ker so se dobave zganja v mesecu avgustu nekoliko povečale. Prihodnja racijska doba bo trajala od 18. septembra do 14. oktobra. Poleg tega se bo v prihodnji racijski dobi lahko kupilo 20 odstotkov več zganja kot do sedaj.

AMERIKANCI BLIŽE BERLINA KOT RUSI

Z zarzetjem Eupena na belgijsko-nemški meji, so britske in ameriške čete na zapadni fronti prvič v tej vojni dospele bliže Berlinu kot pa so Rusi na vzhodni fronti. Sedan je razdalja do Berlina so sledeče:

Z zapadne fronte, 318 milj; s fronte v južni Franciji, 434 milj; iz Italije, 553 milj; z vzhodne, ruske fronte, 328 milj.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Presto, Pa. — Družina Subic je dobila obvestila od vojnega departamenta, da je bil njihov sin Joseph Subic ranjen na francoskem bojišču. K vojakom je odšel v marcu 1943 in čez nekaj letosnjega maja. Zdravi se nekje v Angliji. — Na vojaškem dopustu sta bila brata Clarence in Felix Vidmar, sinova Venclja Vidmarja.

Detroit, Mich. — Vojni departament je obvestil Antona Potokarja, da je bil njegov sin korporal Otto Potokar, star 25 let, dne 14. avg. ubit na francoskem bojišču. Pri vojakih je bil od 4. marca 1942. Njegova mati je umrla kmalu po njegovem rojstvu. Tukaj zapuša očeta in drugo mater, v Chicagu pa dva bratranca, Anton in Johna Potokarja.

Arma, Kans. — Tukaj je po dvomesečni bolezn umrl Joseph Gorenc. Bil je operiran na želcu, kar pa mu ni pomagalo. Doma je bil iz Biške vasi pri Mirni peči na Dolenjskem, star 55 let. V Ameriki je bil od leta 1907, ves čas v Kansasu. Zapuša ženo, dva sinova, hčer in sestro, por. Parkel v Willardu, Wis., v stari domovini pa dve sestri in brata, če so še živi.

Milwaukee. — Družina Louis Yaksh je bila obveščena od vojnega departamenta, da je bil 15. avgusta ubit na italijanskem bojišču njen sin štabni saržent Ernest Yaksh, star 20 let. Poleg staršev zapuša brata Edwina, ki služi kot poročnik v Angliji, in sestro, por. Eichman.

“CHICKEN DINNER” ZA 30,000 VOJAKOV

CHICAGO, 12. septembra. — Ameriška legija bo v nedeljo priredila največji “chicken dinner”, ki se ga pomni. Postreženih bo 30,000 vojakov, katerim bo serviranih 10 tonov kokošjega mesa. Priredba se bo vršila ob priliki otvoritve legijske letne konvencije.

NOVA IZDAJA Angleško-slovenski besednjak

(English-Slovene Dictionary)

Sestavil Dr. F. J. Kern
Cena \$5.00

Dobi se v uradu

ENAKOPRAVNOSTI
6231 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio

SO UDARILI V NOTRANJOST SIEGFRIEDOVE LINIJE NA TREH DRUGIH SEKTORJIH

VRH. GL. STAN ZAVEZNISKE EKSPEDICIJSKE SILE, četrtek, 14. septembra. — Ameriške čete so včeraj prodirale dalje na 90 milj dolgi fronti in po presenetljivem lahkem odporu prodrle v obronke nemškega obmejnega mesta Aachen, ki predstavlja eno izmed ključnih točk Siegfriedove linije. Obenem so Amerikanci udarili v notranjost Siegfriedove linije na treh drugih sektorjih.

Amerikanci so zavzeli obmejno vas Rotgen, 10 milj južno-vzhodno od Aachena, ki je prvi naseljeni kraj, ki je prišel v ameriško oblast v napadu proti Hitlerjevemu rajhu. S tem so ameriške čete stale samo 325 zračnih milj od Berlina.

320,000 nemških ujetnikov v ameriških rokah

Amerikanci so zavzeli pozicije na obronkih in v predmestju Aachena, važnega prometnega središča z nad 160,000 prebivalci. Aachen je stara zgodovinska trdnjava in pod nacijskim režimom je mesto postalo ena izmed ključnih trdnjav Siegfriedove linije.

Južno od teh sil, ki so del prve armade gen. Hodgesa, sta dve drugi koloni vodili napad na važne fortifikacije Siegfriedove obrambnega sistema.

Z vrhovnega gl. stana je bilo danes naznanjeno, da so samo ameriške sile v Franciji do sedaj ujele 320,000 Nemcev.

Sedma armada pred Belfortom

Ameriška sedma armada, ki prodira skozi južno Francijo, je prodrla v bližino trdnjavskega mesta Belfort, ki straži vhod v južnozgodovinsko Nemčijo skozi Burgundijo, medtem ko na skrajnem severu zavezniške fronte druga britska armada drvi skozi Belgijo in Holandsko v velikopotezni operaciji, o kateri Berlin poroča, da gre očitno za tem, da udari v bok Siegfriedove linije s severne strani.

Na centralni fronti so sile tretje armade gen. George S. Pattona zopet na pohodu. Včeraj so zavzele mesto Neufchateau, 15 milj južnozgodovinsko od Nancyja na zapadnem bregu Moselle, in si utirale pot v Charlemes na vzhodnem bregu Moselle, 23 milj južno od Nancyja.

Čete gen. Pattona so tudi izvršile novo preokroženje Moselle severno od mesta Metz.

Amerikanci samo 40 milj od Koelna

Čete gen. Hodgesa so bile po zavzetju Rotgena, 6 milj vzhodno od zavzetega belgijskega obmejnega mesta Eupen, samo 40 milj zapadno od velikega nemškega mesta Koelna ob reki Reni, ki se nahaja globoko v notranjosti Siegfriedovega sistema.

Nemški radio je včeraj prvič priznal, da so Amerikanci prodrli v notranjost Nemčije, ko je bilo naznanjeno zavzetje neke “prednje postojanke” Siegfriedove linije, kar se je očitno nanašalo na Rotgen.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčne valne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Vesti z bojišč

Umrli - ranjeni - ujeti

Pfc. John Simončič Jr.

Mr. in Mrs. John Simončič, ki vodita gostilno na 6524 St. Clair Ave., sta dne 9. septembra prejela uradno obvestilo od vojnega departamenta, da je bil njiju sin Pfc. John Simončič ml., ubit v akciji dne 21. julija na Guam otoku, v Marijanskem otočju. Nahajal se je pri U. S. Marine Corps Reserves, kamor je prostovoljno vstopil.

Pvt. Benno Kristof, sin Mr. in Mrs. Anton Kristof, 1563 E. 173 St., se nahaja v bolnišnici neke v Angliji. Udeležil se je bitke v Franciji, kjer je zbolel vsled živčnega pretresanja.

Mrs. Anna Langus, 1293 E. 168 St., je prejela poročilo od vojnega departamenta, da je njen mož Pvt. John M. Langus, star 35 let, pogrešan v Franciji od 5. avgusta. Pvt. Langus je pred odhodom k vojakom v oktobru 1943 delal pri Chase Brass & Copper Co., preko morja pa je bil poslan preteklega maja.

Pvt. Stanley Pagon, ki je bil 19. julija pogrešan v Franciji, je poslal pismo svoji ženi Mimi, v katerem ji sporoča, da se nahaja v bolnišnici neke v Angliji, kjer se zdravi za ranami na desni roki.

Pvt. Pagon, star 34 let, je sin Mrs. Rose Pagon, 1053 E. 67 St., in je oče 18 mesecev starega sinčka Ronalda. Njegova žena stanuje na 5605 Bonna Ave.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

PO "BAZOVICI":

OSNOVA USTROJA SLOVENSKEGA GOSPODARSTVA

IV.

Konkurenčno zmožnost dajeta slovenskemu obrtništvu, solidna strokovna izobrazba in združništvo. V prejšnjih časih so si izpopolnjevali slovenski obrtniki strokovno izobrazbo s tem, da so odhajali za nekaj let v severne in zahodne dežele Evrope. Sedaj pa dobi velik del obrtnikov dokončno strokovno izobrazbo na Tehniški srednji šoli v Ljubljani, ki je bila ena najboljših na vsem ozemlju bivše Avstroogrske monarhije. Je tudi še danes daleko najboljša in najpopolnejša v Jugoslaviji.

Vsak slovenski obrtnik se danes poslužuje že več ali manj tudi strojev. To mu omogočajo zlasti stalno številneje električne centrale. Tam, kjer so stroji za posameznika nerentabilni, se združujejo rokodelci v zadrage in je uporaba strojev skupna. To sistematično organiziranje pospešuje zlasti to, da je velik del slovenskega obrtništva lokaliziran na posamezne kraje. To koncentracijo zelo pospešuje združništvo. Ustanavljanje produktivnih obrtnih združenj, ki jih sestavljajo delavci in mali obrtniki, je bilo posebno v Sloveniji (pod Jugoslavijo) na dnevnem redu.

SLOVENSKO ZADRUŽNIŠTVO

Odlična organizacija, zlasti visoko razvito združništvo sta najjasnejša zunanja znaka visoke kulturne in gospodarske stopnje ter zrelosti slovenskega naroda.

Slovensko združništvo ni staro, ustvarjeno je bilo takorekoč v enem samem pokolenju. Kljub temu ne nadkriljuje le združništva vsakega drugega jugoslovanskega naroda, temveč se lahko uspešno kosa tudi z združništvom mnogih drugih večjih narodov. Z združništvom se je slovenski narod gospodarsko osamosvojil, posebno pa slovenski kmet, ki je bil do konca preteklega stoletja še popolnoma odvisen od milosti izkoriščevalcev in tujcev. Brez pretiravanja lahko rečemo, da je združništvo danes najsilnejši stebel slovenstva.

Glavna dva sistema združništva sta razširjena po slovenski zemlji Schulze-Delitschev sistem in Reiffeisenov. Mnoge zadrage pa so tudi kombinacija obeh sistemov. Od zadnjih let preteklega stoletja dalje je zavzela združna ideja pri Slovencih silen razmah, tako so imeli že l. 1912 skupno 952 slovenskih zadrug: na Kranjskem 424, Štajerskem 254, Koroškem 35, v Trstu in okolici 47, na Goriškem 135 in v Istri 56. To pomeni, da je že tedaj prišla ena zadruga na 1,400 Slovencev (v Nemčiji na 2,650 Nemcev). L. 1910 sta imela oba sistema 651 hranilnic in posojilnic s 165,000 člani, 56 konzumnih društev s 7,000 člani, 274 kmetijskih zadrug s 25,000 člani, 29 obrtnih zadrug s 3,000 članov in več produktivnih zadrug najrazličnejših panog.

ZADRUŽNIŠTVO NA SLOVENSKEM

	Slovenija	Jul. Krajina	Koroška
Kred. zadrage	435	156	34
Nabav. prod. konz.	111	54	—
Mlekarske	38	45	1
Živin. in pašniške	51	—	5
Kmet. strojne	27	—	—
Zadr. električne	36	—	—
Vinarske	5	9	—
Stavbne	29	12	—
Obrtne	59	6	—
Razne	34	15	3
Osrednje	4	2	—
	829	299	43

BANKARSTVO

Moderno gospodarsko življenje je rodilo tudi celo vrsto bank. Skupno je 11 slovenskih bančnih zavodov.

Zanimivo je, da je obstojala na slovenskem ozemlju ena sama slovenska zavarovalnica. Slovensko bankarstvo je pokazalo od svojega razvoja dalje veliko solidnost in preprečilo v mnogih obdobjih gospodarske pretrse, ki se niso izognile slovenskega ozemlja.

PROMETNO OMREŽJE

Prometno omrežje je v Sloveniji še dokaj dobro razvito. S sosednimi deželami veže slovensko ozemlje skupno 13 prog (če izvajamo Prekmurje in Beneško Slovenijo), in sicer z italijanskimi 3, z nemškimi 4 in z madžarskimi in hrvaškimi 6. Skupna dolžina vseh prog na slovenskem ozemlju znaša približno 1,850 kilometrov. Od teh je 328 kilometrov dvotirnih in 87 kilometrov ozkotirnih. Poleg tega ima slovensko ozemlje kakih 550 kilometrov cest za avtomobilsko uporabo. Ceste so bile na slovenskem ozemlju že od nekdaj v dobrem stanju. Slovenija jih ima okroglo 8,000 kilometrov, ostale slovenske dežele pa okrog 4,000. Rečna plovba prihaja v poštev le za transport lesa po nekaterih delih Save, Drave, Mure in Savine.

Življenjske važnosti za Slovenijo je izhod na morje. Do l. 1918 je imela Trst, gospodarsko žarišče vsega slovenskega naroda, saj so mu dajali samo Slovenci nad 1 milijon ton letnega prometa, a tudi ves ostali njegov promet 2,300,000 ton je odhajal preko slovenskega ozemlja. Ko sta potem famozni londonski pakt in pa nesrečna rapalska pogodba oropala Slovence tega naravnega izhoda na morje in ga odrezala od živega slovenskega telesa, je zadela vse slovensko gospodarsko življenje nenadomestna izguba, kajti Reka, tudi če bi bila jugoslovanska, bi Slovincem ne mogla nikdar nadomestiti Trsta. Reška luka je nezadostno izdelana in njena lega izpostavljena vetrovom. Borba vsega slovenskega naroda v tej vojni ima pred očmi vrnitev Trsta Slovincem in vsemu ostalemu severnemu in zahodnemu zaledju. Samo temu zaledju služi tržaška luka.

(Viri: Dr. Lavo Čermelj "Life and Death Struggle of a National Minority," "Bolletino dell'Istituto statistico-economico," Fr. Erjavec "Slovenci" in nekaj drugih publikacij).

UREDNIKOVA POŠTA

Vabilo na prireditev
podr. št. 48 SANS

Cleveland, Collinwood, O. — Spodaj podpisani želi cenjenemu občinstvu naznaniti, da bo imela podružnica št. 48 SANS s sodelovanjem Čitalnice SDD svojo prireditev v nedeljo, dne 8. oktobra, v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Ves preostanek te prireditve bo šel v blagajno podružnice št. 48 SANS. Čitalničarji bodo pri prireditvi sodelovali kolikor bodo mogli, da bo uspeh večji, kajti za enkrat je bolj nujna potreba za SANS kot za kaj drugega, posebno sedaj ko izgleda, da ne bo več dolgo ko bo naša Jugoslavija po zavezniških osvobodilnih vojnah prišla pod italijansko oblast. Po tej osvoboditvi bo nastala prilika, da se ubogemu in bednemu narodu saj delno pomagamo politično, gmetno in moralno. Radi tega stališča prosim, da rezervirate dan 8. oktobra in da se udeležite te prireditve v korist podružnice št. 48.

Vse natančne podrobnosti se bo naznanilo ob pravem času. Za prosvetni odbor

Anton Jankovich.

Slovenski ujetniki so
bili gostje v SDD

Cleveland, Ohio. — Tukajšnji organizaciji podružnica SANS št. 48 ter odbor za primorske ujetnike, ste se zavzeli, da je prišla skupina naših fantov ujetnikov, kateri se nahajajo v taborišču v La Carne, O. Prišli so dne 27. avgusta in bili gostje naselbine. Pripeljali so se z skupino italijanskih ujetnikov ob 11. uri dopoldne. Italijanska skupina je šla v njih rojakov naselje, in naši primorski fantje so prišli na Waterloo Rd.

Priredilo se jim je dobro slovensko kosilo, katerega so pripravile ženske SDD. Kosilo je bilo res izborno. Rekli so: to je pa svatba. Njih imena so bila že objavljena. Po številu jih je

bilo 6 Slovencev in dva istrjska Hrvata.

Poleg tega smo imeli še enega, ki trdi, da je tudi Slovenec od Vidma (Udine). Rekel je, da njihovi predniki izhajajo iz Slovencev. Piše se Floretti. Mogoče Florjančič, ker taka imena so Italijani kar poitalijancili, da je izgledalo in dihalo bolj po italijansko. Ženo ima Slovenko, doma iz Auče na Goriškem.

Po kosilu se jim je dalo par pevskih točk. Nastopila sta zbor Slovan in Jadran ter v solopsevu Miss F. Unetič. Pri obedu so igrali naši mladi od Mladinskega pevskega zbora.

Spodaj podpisani jih je v imenu organizacije pozdravil. Mr. Frank Jelarčič je, kot cvetličar preskrbel par šopkov cvetja, da so krasila omizje, katero je bilo napravljeno v obliki črke "V". Njih stražnik je bil sargent Hrvat, ki je tu šele dobra 4 leta, in služi sedaj pri temu oddelku kot tolmač. Fin fant! Dal je vso prostost tem našim fantom.

Po programu se je razvila prosta zabava in rokovanje ter seznanje z domačimi. Naših ljudi se je nabralo preko 3,000, ki so vsi hoteli videti te naše fante, Slovence - ujetnike, ki so se rodili pod tiranstvom fašizma v Italiji. Vključil neposestnanje slovenske šole, obvladujejo vsi dobro slovensko. Malo bolj bojazljivi so bili, se jim je videlo, da so živeli v vednem strahu.

Njih voditelj je več ali manj Bruno Marušič, ki je doma iz Hrašč pri Postojni. Zelo inteligentni fant, kar seveda se ne more tudi ostalim zanikati. Publikacija je bila kar nestrpna. Dobro, da smo imeli pri vratih stražnika, drugače ne bi imeli fantje prilike mirno obedovati. Po obedu se jim je dalo priliko, da so se tudi nekoliko naplesali z našimi hrškimi ameriški Slovenci, ki so kar tekmovali med seboj, katera bo plesala

la s svojim morebitnim sorodnikom iz domovine njih staršev. Fantje so se dobro vrtili ob zvokih godbe, katero so proizvajali Šulen in Miklačić. Bili so vsi mokri kot miške v vodi. Ampak pri tem se niso brigali, pač mlada kri.

Pozvalo se jih je na oder, in bili so skupno vsi predstavljeni, poimensko in od kje so doma, ker nekateri pri tolikem občinstvu res niso imeli prilike teh fantov ob blizu videti, še manj pa govoriti z njimi.

Cas je hitro potekel, ker ob 5. uri popoldan so se morali od nas posloviti. Ženske iz kuhinje so preskrbele vsem fantom še nekaj za popotnico, domačih "kranjskih" klobas, potice, krofe itd. v vsak svoj zavojček.

Dalje jim je bil podarjen radio aparat v imenu Primorcev. Podarila ga je skupina, na čelu kateri je Mrs. Bartlett, tako, da se bodo sedaj ob dolgih jesenskih in zimskih večerih kratkočasil pri radiu.

Predno so odšli, so še malo povečevali in njih bus je bil pripravljen, da jih zopet popelje nazaj v taborišče. Imeli smo opravka predno smo zmogli strgati te fante od občinstva, katerega se je kar trlo. Menda od kar smo palagali vogelni kamen pri temu domu, jih ni bilo toliko. Videlo se jim je, da se težko ločijo, pa ko smo jih zagotovili, da bodo mogoče imeli še priliko biti naši gostje, jim je bilo lažje pri srcu.

Veliko imajo za povedati ti fantje. Zelo so bili presenečeni, ko so videli toliko Slovencev skupaj in občudovali so, ko imamo svoje domove in v katerih se goji naša slovenska pesem in druga kultura. Eno prošnjo so imeli do nas ameriških Slovencev, in ta je, da naj poskušamo, da bi se jih ločilo od italijanske skupine. Kot so povedali vedno poskušajo povzročiti kakke provokacije, da bi jih spravili v slabo luč pri vojaški oblasti, ampak k sreči imajo dobrega poveljnika v osebi capt. Young, ki se je izrazil, da so naši fantje inteligentni in poslušni, da se z njimi še lahko pogovori v angleščini za silo, čeprav so tam komaj leto dni, med tem ko so Italijanci bolj trde glave.

Naši fantje se pridno uče angleščine. Na razpolago imajo Kernove slovarje — pet po številu. Dosedaj dobivajo tudi že nekaj naših časopisov. Na primer "E" in menda "A.D." ter "P". Niso se mogli načuditi naši demokraciji v tej deželi. Rekli so, da če bi oni saj delno imeli priliko uživati te v svoji domovini, itd.

Cas je prišel, da so se morali posloviti, in rokovanja je bilo, in pozdravov obilo. Mestna policija je bila na mestu, ker je delala red pri transportaciji, katero je bila za nekaj časa popolnoma paralizirana na Waterloo Rd.

Končno se se odpeljali in pozdravljali svoje, dokler se niso odpravili po Waterloo cesti.

Pri tem naj še omenim, da sem dobil še vsoto \$7.00 za SANS, od videnskega Slovence, ki pravi, da se piše Floretti. Ostali mladeniči so prej prispevali že vsoto \$75.00, katero mi je izročil Anton Ipavec, jr. Rekel je, da ni imel prilike takrat prispevati, in da ne želi biti za ostalimi.

Slovenski fant, Bruno Marušič, me je torej naprosil, da se v njih imenu iskreno zahvalim vsem, kateri so sodelovali pri njih nepozabljenu sprejemu in za vso gostoljubnost. Posebno še organizaciji za Primorske ujetnike, katera je pokrila vse stroške. Rekli so, da bodo ohranili to v spominu do smrti, in ponesli to v svobodno domovino.

"FLAK" JE ZDAJ VESEL

"Flak," majhen, črn pes cocker spaniel pasme, je bil z aeroplanom poslan iz Anglije k novi gosposdinji, Mrs. Jesse Bell, v Denver, Colo. "Flak" je bil last 23-letnega sina Mrs. Bell, Sgt. Robert K. Bell, ki je zgubil svoje življenje, ko je njegovo letalo v Angliji treščilo na zemljo.

no, kamor je njih želja, da bi se povrnil.

Tudi jaz se pridružujem vsem, kateri ste sodelovali za vaše bratsko sodelovanje. Posebno se je trudil Zenski odsek, na čelu mu Mrs. Erjavec, v kuhinji. Dalje hvala vsem pevcem, Mr. Jos. Zele st., Vinko Coff, Mr. Ipavec jr., A. Božič, ki ste dali tudi svoje avte na razpolago, da so se fantje pripeljali k S. D. D. na Waterloo Rd., Frank Jelarčiču za šopke, kot ostalim, kateri ste poskušali po svojem doprinesi za čim boljše pogoje teh naših mladeničev, naših krvnih bratov iz Primorja. Da se bi njih želje v resnici izpolnile, da bi nastala prava združitev in ujedinjena Slovenija, pod okriljem demokracije Jugoslavije!

Torej naj kličem kot ti fantje sami — Smrt fašizmu — Svoboda narodu! To je njih pozdrav in zaključek njih pisma.

J. F. Durn, taj. št. 48 SANS in član organizacije za Primorske ujetnike.

Konferenca Zdrug. Amerikancev

New York, N. Y. — Druga svetovna vojna se vse bolj približuje koncu. Zmaga zavezniškega orožja bo odprla novo stran zgodovine za vse narode. Svoboda, za katero je naš narod v stari domovini prispeval neizrečne žrtve, bo kmalu prišla. Ali trpljenje, katero je triletna borba proti sovražniku povzročila, je tako ogromno in vseh krajev Jugoslavije, da more samo naša najhitrejša pomoč rešiti na tisoče življenj in pomagati ljudstvu, da nadaljuje z ustvaritvijo nove, federativne, demokratske Jugoslavije.

V cilju, da vse naše ljudstvo New Yorka in okolice pomaga našim borečim se bratom v stari domovini kar največ mogoče, ZDRUŽENJE JUGOSLOVANSKIH AMERIKANCEV vabi zastopnike vseh hrvaških, srbskih in slovenskih društev na konferenco, ki se bo vršila v ponedeljek 18. septembra ob osmih zvečer v Hrvaškem kulturnem centru, 236 West 48th Street, New York City.

Na tej konferenci se bo razpravljalo o načinih, kako bi se našemu narodu čim prej in čim bolj pomagalo, ter bo predložen načrt za vseobčo pomožno akcijo.

Združeni odbor J.S.A. je dobil dovoljenje za zbiranje denarja in blaga za pomoč Jugoslaviji in za pošiljanje iste di-

rektno v osvobodjene kraje. Na nas je sedaj, da storimo vse kar moremo, da se vsakovrstna pomoč takoj zbere in pošlje.

Da bi v tem delu uspeli, je važno sodelovanje vsega našega ljudstva, posebno naših društev. Radi tega vabimo zastopnike vseh društev v New Yorku in okolici, da pridejo na to konferenco s ciljem, da bratsko storimo vse za to plemenito stvar.

Za predsedništvo Združenja: Joseph Zavertnik, John Radoman, Harry M. Justiz.

Iz seje posestnikov

Cleveland, Ohio. — Na seji posestnikov dne 31. avgusta je bila prav lepa udeležba. To je znamenje, da je ljudem na stvari; saj se gre za njih lastno dobro.

Na seji je sporočil odbor o zadevah, katere ima sedaj v akciji; kakor so bile priporočene strani posestnikov, ki se bore za svoje pravice, ker se jim dela škoda od strani novih tovarov v residenčnem distriktu.

Zanimivo je bilo slišati poročila enega in drugega lastnika doma, ki so se izražali v strah, za katere se je mogoče boriti samo v skupnosti. Kar bi kdo sam, ali niti s pomočjo odvornika ne mogel doseči, se bo dalo doseči v skupnem nastopu.

Kako pametno je to, da se sosedje in znanci ene okolice snidejo skupaj za razgovor, katerem se lahko odkrito pove, kaj in zakaj naj bi se to in to odpravilo in nadomestilo z drugim, z boljšim. Vsa seja je bila tako zanimiva, da se je zdelo, da ni bilo dovolj časa za vse priporočene in vprašanja. Taka seja ali razgovor je za enkrat na mesec res nekoliko malo, ker se med tem časom že lahko veliko zmudi, odbor n. a. j. bi na katere način uredil tako, da se bo s ljudem prilika pogostejše, da izrazijo v potrebnih zadevah.

Na seji je bilo tudi sporočeno, kako se je vršila podobna seja posestnikov z a. p. a. na strani, Detroit Ave. in W. 6th St., kjer imajo Romunci svoje farno cerkev in svoje domove.

Na seji je imel govor župan Rev. Struca, ki je podal takšno živo sliko o položaju njihovih kolice, kjer so se nameravali seliti iz nje strani posestniki, zapustiti tam cerkev in vse domove. Ker jih je začelo skrbeti, da bi se kaj takega ne dogodilo, so sklicali skupaj farane posestnike in posvetovanje, ki jim je bil vzrok jasen domneva, da se selijo farani na novo mesto, kjer morajo za domove več plačati, dočim tukaj pustijo svoje, za katere so toliko plačali in naredili lokalno, v kateri bi morali ostati do smrti. Polklicali so eksperte, inženje (City Plan komisarje), ki dajo načrte za izboljšavo takih krajev, kjer je potrebno, da ljudje zadovoljni. Prvo vprašanje je bilo: "Zakaj se posebno moti dina izseljuje, za katero morem potem oditi še stari?" Potem vprašanje: "Kaj hoče mladina? Naj ista pove, da se bo v lokalnih to upeljala. Ako je potreba ustanovitev čitalnic, potreba nadomestiti slabe in pripravne ceste, nasaditi avrvesjem, ali katere ceste celo odpraviti ali jih izpeljati drugam, se bo vse to naredilo. Kar se nahaja v naselbinah, da ne zadovoljstva in je nepopravljiva, se mora odpraviti in praviti in nadomestiti s takimi, ki bo odgovarjalo.

Ko je ta župnik sklenil o povzemanju o svoji tresti, kjer je bilo v resnici treba kaj ukreniti, so mu na dolga plavdirali vsi navzoči, med katerimi je bilo več odličnih terimih je bilo več odličnih ninih mož in councilmanov. (Nadaljevanje na 3. strani)

GOZDOVNIK

Povest iz ameriškega življenja
Spisal KAROL MAY

Komanč pretrga besedo bojazljivcu z zapovednim mahljajem roke.

"Moj brat pojezd s svojimi mulami proti polnoči, da pavaljnih grmov več ne vidi ter ostani pri kozah, dokler se boj ne konča."

Migne, Komanči so privezali kože za lasove ter odjezdili. Trgovci jim je počasi sledil. Sokoljeoko je moral biti popolnoma ugotovljen, da pojdejo Apači po njegovem sledu, da pridejo od juga, sicer bi ne bil tako odpravil kože in trgovca z njegovim blagom.

Ni še preteklo deset minut, ko se vrnejo odpravniški koč. Sokoljeoko je dal od sledov toliko zamesti, kolikor se mu je zdelo potrebno ter porazstaviti dvanajst belih in svojih dvajset Indijanov tako med debela in vejeve pavaljnikov, da bi jih niti najostrovidnejši uzreti ne mogel.

Konjem so vsem nosnice zavézali, da bi pred časom ne postali izdajalci.

Sam se postavi tako, da je imel v preglednosti vse južno ozorje.

Globoka tiho vlada. Pavolj- no grmovje miruje, poročno z

jutranjo roso. Zdajci se pokažejo na jugu črne pike, raztresene, ki se povečujejo, čim dalje se približujejo.

"Ugh!" pride globoko grleni glas iz ust Sokoljegaočesa, in skrivalci so vedeli, da prihaja sovražnik. V polkrogu prijašejo Apači. Komanč je mogel zdaj dobro razločiti Mešanika in njegovega starega, ki sta jezдила prva, da sled ne izgubita. Ustavi se nekaj streljavev pred grmovjem, kakor na kratak posvet. Mešanik vzdigne puško visoko v zrak, pa dirja naprej z razpuščenimi lasmi, s plapoločim plaščem. V divjem dirjanju hite drugi za njim.

Polkrožno grmovje je imelo proti poldan precej široko vzel; skozi to odprtino jezdiijo Apači med pavaljname. Videti ni sovražnika nobenega; noben list se ne gane. Na tleh je bilo opaziti sledove dveh ognjev. Mešanik se hitro okrene, da bi pepelišče bolje pregledal in tak okret mu reši življenje. Strel se je bil zablskal izmed vejave in kroga, prišedša iz srebrno obite puške Sokoljegaočesa, ki bi ga bilo gotovo podrla, ga je ranila na levem očesu.

Apači zaženo grozansko tuljenje, ki je bilo preglašeno s poki iz več ko dvajset pušk in s frčanjem komanških psic. V sledecem trenutku se ponovi pokanje med vejavev in šibjem kar na okrog, a skriti beli in divjaki planejo na konjske tative.

Grozno bojevanje se razvije. Sokoljeoko je spustil puško, pograbil tomahavk. S tigrovskim skokom se požene njegov konj v najgostejši kup. Kakor bi trenil, je zdrobil dva, tri Apače, da so padli s konj. Pred seboj ima Močnegahrasta.

Poprej je bil videl, ko je trajal posvet, da ta načeluje Apačem.

"Apač je tat. Krade konje. Ljubi pušavske razbojnike. Njegova koža bo visela na sedlu Komančevem."

"Komanč, ti pes, ti žaba!" odgovarja nasprotnik, vzdignivši tomahavk, ki pade tesno na mladeničevo glavo. Ta pa je udarec prestregel, udarivši od zdojaj gori ter zadel pest Močnegahrasta s toliko silo, da se je odprla, da se je sekira v zraku parkrat prevrtila in blizu Komanča zasadila se v zemljo.

"Uff!" krikuje Sokoljeoko, tomahavk se zablska ter prileti sovražniku v glavo do ramen.

Ta hip se čuti pograbljenega od zad ter s konja potegnjenega.

Razbojnika sta zagledala vakvere, obrnila puški, pa s kopiti se branila proti premoči. Uvidela sta, da ne uspevata. Vakveri namreč so bili služili v mehiških polkih, pa so jima presedali. Bojevanje je grozno. Apačev je vedno manj. Roparja

skleneta pobegniti. V metežu od sebe, izredno podobne indijanski radosti.

Haziendero stopi k Komančju.

"Rdeči brat moj je izvršil besedo svojo. Zahvalim se mu za njima, kateri so še kaj mogli."

Roparja sta se držala proti kraju, kjer sta bila sinoč zadel na Apače in kjer so ostali še danes uropani konji. To je slutil Sokoljeoko; zato ju je hotel prehiteti ter straže svari. Haziendero je imel svoje konje zopet dobiti; na pregon roparskih ubežnikov je mislil Komanč še le v drugi vrsti.

Mešanik je včasih nazaj pogledal. Prostor med njim in med preganjalci je bil čedalje manjši ter je vedel le eno sredstvo uiti jim: to — da je krenil od smeri, držeče h konjem. To sredstvo se je obneslo. Sokoljeoko je hitel v smeri proti konjem, a razbojnika od tod proč ter sta jo tako odnesla.

Sestorica Apačev, ostaviš za čuva je pri konjih, sedela je molčeca na tleh. Vsaki se je na tistem jezil, da mora tukaj počakati, ko drugi slavito pode sovražnika. Da bi mogli njihovi biti tepeni in pobiti, to jim niti na pamet ni hodilo ter niso gledali na obzorje.

Uropani in skrbno zvezani konji so se pasli blizu njih, a tako, da Apači niso mogli prosto gledati na iztok. Zatorej pa brezskrbni čuvaji v diru prihajajočih Komančev in vakverov niso prej opazili, dokler niso slišali kopitanja njih konj.

Hipoma skočijo na noge. Prvi pogled jim je vse povedal. Odhite k svojim živalim, da bi zasedli in pobegnili, ali — bilo je prepozno. Sokoljeoko, izmed vseh prvi, se zakadi v sredo med nje ter hipoma prejezditi dva Apača, tretjega zadene tomahavk in ko z levico zgrabi četrtega, posreči se petemu na konja skočiti, šestega potolče Encepez, ko je nogo v stremenu utikal.

Hipoma je bil Sokoljeoko razkonja, vihtel obglavnik, nož, in v treh minutah so mu ob sedlu viseli oglavki štirih Apačev.

"U-u-u-ff!" se glasi njegov zmagoviti krik.

Njegovi mu priglasujejo in tudi vakveri so dajali glasove

od sebe, izredno podobne indijanski radosti.

Haziendero stopi k Komančju.

"Rdeči brat moj je izvršil besedo svojo. Zahvalim se mu za njima, kateri so še kaj mogli."

Ko prispo do pavaljnikov, razvidi se, da so izgube velike. Ranjence je bilo treba obezati in mrtve pokopati.

V tem kupčevalec. Kože so nazaj privlekli; v kratkem so bile zamenjene za množino onih stvari, katerih je želel Modralisica.

Na to se razidejo beli od Indijancev, vračajoči se v Tubak.

Sokoljeoko reče Indijancu: "Moj brat pojdi v tabor, in v koč Sokoljegaočesa obesi te oglavke."

"Sokoljeoko tega ne bo sam storil!"

"Ne bo. Moji bratje prineso Modralisici predmete, dobljene za kože. Sokoljeoko pa mora hiteti za sledom Mešanika in Rdečoročnika ter se ne povrne prej v svoj vigvam, dokler jima ni vzel oglavkov. Modralisica naj mu pošlje deset vojakov, ki naj čakajo ob Rdeči reki na Bivoj-lem otoku. Dobil je bo, ko pojde mesec petkrat za solncem. Howgh!"

Zajezdil, migne z roko, pa dirja za sledom pušavske razbojnikov.

(Dalje prihodnje)

Urednikova pošta

(Nadaljevanje z 2. strani)

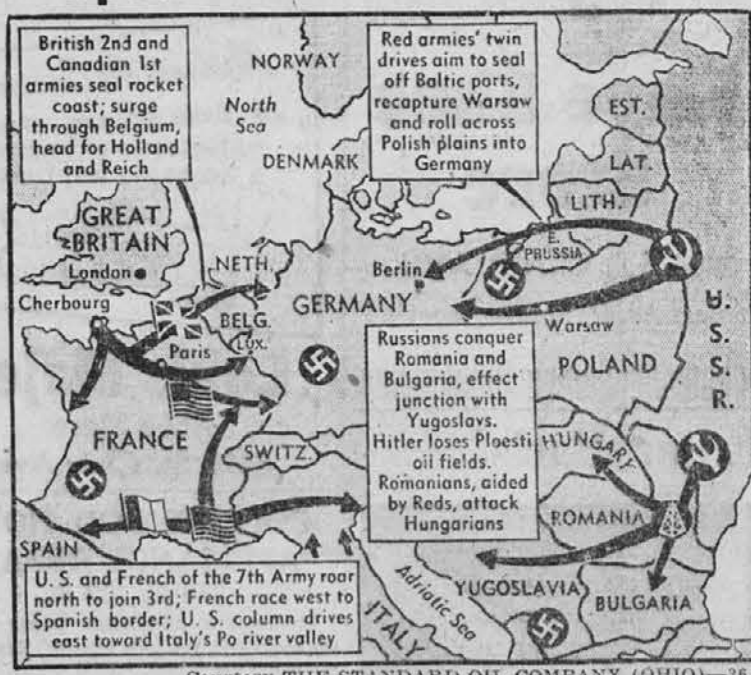
celo odvetnikov. Njemu so potem potrdili njegove razloge tudi inženirji, ki so izdelali nove načrte, katere smo videli, ki so lokalno docela spremenili v tako, da bodo farani in posestniki 100 odstotno zadovoljni ostati v svojih domovih, mesto si iskati drugod med tuji za drag denar nove domove.

Dalje je bilo rečeno: Kam pa naj gredo ljudje, ki so toliko let delali za to lokalno? Kje bodo pa našli zadovoljstvo? Med

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Spearheads of Retribution

Wherever Hitler and his gang look, they see speeding toward them the spearheads of retribution. Map above shows development of Allied encirclement of Germany, with individual thrusts coalescing into one great chain. One factor that sped German rout in France was Allies' unchallenged air superiority, maintained by constant flow of vital 100-octane gasoline. Experts estimate Luftwaffe's gasoline supply has been reduced from an original 200,000 tons a month to 50,000. Yanks in photo below, marching up Champs Elysees, Paris, symbolize inexorable advance of Allied might.

tujci? Nikakor ne! Če se jim pa zboljša domača okolica, bodo hvaležni mestu in vsem, ki so jim pomagali do tega. Med drugimi je župnik omenil še tole: "Lahko bi iskali od tu do Loraina ugodnih prostorov, nikjer bi jih ne mogli nadomestiti, kraj, v katerem so se ljudje pri- vadili, je vreden in zasluži, da se zboljša in tak kraj bo ostal za vedno svetišče družinam, ki so bivate v njem že toliko let."

Vse te besede so resnične. Ljudje, pogledajte na okrog na izboljšanja, ki so se zadnja leta naredila v Clevelandu. Iz umazanih mlak in dumpov so se pokazali lepi parki in se bo še nadaljevalo s takimi izboljšavami.

Možje, ki delajo taka izboljšanja, so bili vprašani, če je res mogoče kaj takega doseči. Njih odgovor je bil takole: "Za kar boste vprašali, vse boste dobili, če boste skupaj vprašali, to se pravi, če boste skupaj prihajali in sklepali, ter se po pameti in razsodnosti posvetovali s takimi, ki vam bodo naredili načrte."

V tem je veliko povedanega. Namesto, da nekateri posestniki sami potrošijo velike vsote (na tisoče) za izboljšanje svojih domov, pa nimajo od tega zadoščenja in ne vrednosti za to, za kar so potrošili, to pa radi tega ne, ker ni ista lokalna mogoče drugače dovolj praktično z vsem preskrbljena, da bi tam mladina ali ljudje, ki so tu rojeni, mogli biti zadovoljni. Lahko tudi, da so tam ceste nepraktične, ali pa so kakšna druga poslopja, ki kazijo ugled domovom posestnikov, kar bi se dalo po

ekspertih in njihovem priporočilu vse zboljšati. Vedite, da z enim zboljšanjem v lokali postanejo druge stavbe več vredne.

Lahko bi naštel sto in sto primerov, ki bi jih rabil v dokaz in bi prišli v pošte za izboljšanja, če bi se v celoti združili v eno tako družbo ali rečemo društvo, kjer bi se slišal

glas večine. Posamezno je brez pomena nekaj zahtevati, dočim je pa v skupnosti toliko kot rečeno; že doseženo!

Pridite na prihodnjo sejo. Vpišite se v to društvo posestnikov v Norwood Community Council, ki je ustanovljen za vas v vaši okolici za zboljšanje vaših domov.

Anton Grdina, poročevalec.

Ready FOR YOU Now!

Here's the gas range you've been waiting for... not an ounce of substitute materials or parts.

Check

These Grand Features!

Full 40 inches wide • 18 inch oven to hold your largest roaster • No-Stoop High Broiler that rolls out of the heat zone • 2 big, useable, storage drawers • Giant burner • 4 Simmer burners • Flush-to-floor; Flush-to-wall.

... Ima tudi vse druge priročne pritlikline, ki jih pričakujete imeti pri fini peči — zgoraj avtomatično priziganje, razdeljen vrh, ki nudi veliko prostora za pripravljanje jedi, in prostor za vpostavitve kontrole gorkote v peči.

Damo termometer brezplačno. Imamo Grand, Roper, Norge, Quality kuhinjske peči

DAMO NA LAHKO MESEČNA ODPLACILA

Northeast Sales & Service Co.

819 E. 185 St. — KE. 5700

Odprto vsaki dan od 9. zjutraj do 8. ure zvečer. Ob sredah od 9. ure zjutraj do 1. ure popoldne

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO.'S BASEMENT

Vaša zimska suknja je tu

Z kožuhovino okrašene suknje

40

Chesterfield suknje

29.75

Mi imamo veliko Chesterfield suknj! Tesno oprjemljajoči ali blapni stili — ohlapni stili imajo veličen vrtniki-ke z zaokroženimi kraji- ci. Zareče nove jesenske in zimske barve. Mere 10 do 20, 33 do 44 in 35 do 45 za dekleta in žene.

3 NAČINE ZA KUPITI:

1. POGOJE ZA ODPLACEVANJE vam damo na razpolago. Posvetujte se z našim kreditnim oddelkom.
2. PREDVPLAČILO vam obdrži suknjo na "Will Call," ko se na ostalo vsoto redno odplačuje — shramba prosta.
3. Rabite v NAPREJ KUPLENE KREDITNE KUPONE.

The May Co.'s Basement

BE FIRST with the NEWEST

COLE'S CONSOLE Gas-Fired HEATER

Designed for modern living, to add beauty and comfort to your home, Cole's circulating radiant heater pours clean, glorious warmth into every corner. Use gas for heating — it's convenient, dependable, automatic and above all, economical. Come in and see this beautiful model on display.

A. Grdina & Sons

Trgovina s pohištvo in pogrebni zavod

St. Clair trgovina:

6019 ST. CLAIR AVE.

HE. 2088

Collinwoodska trgovina:

15301 WATERLOO RD.

KE. 1235

Certifikat za nakup peči se mora preskrbeti iz urada Radiation Board.

NAZNANILO

Joseph Weissman & Sons, najstarejši prodajalci pohištva v okolici Union Ave. in E. 93 St., so se preselili v nove in večje prostore na

4288-92 WARNER RD.

Obiščite našo v primernem kraju nahajajočo trgovino, ki ima popolno

zalogo vsega pohištva za dom, kot tudi veliko izbero predmetov za otroke. Zmerne cene. Obiščite nas sedaj!

Jos. Weissman & Sons

Kvalitetno pohištvo za dom
4288-92 Warner Rd. DL. 6222

Odprto ob večerih

ZNAMENJE ŠTIRIH

LONDONSKA POVEST

ANGLEŠKI SPISAL A. CONAN DOYLE

S pisateljevim dovoljenjem poslovenil D. B.t.n.

(Nadaljevanje)

Pri stranskih vratih licejskega gledališča so se že gnetli ljudje, pred veliki vhod so pa pridrdrale v dolgih vrstah kočije. Iz njih so izstopali elegantno oblečeni gospodje, in v plašče, od demantov se bliščeče gospe. Komaj smo dospeli do tretjega stebra, cilja naše vožnje, že stopi pred nas majhno, črno človeče v kočijaški opravi ter nas nagovori:

"Spremljata-li vidva gospica Morstan?"

"Gospica Morstan sem jaz in ta gospoda sta moja prijatelja," je rekla gospica Morstan.

Pogledal nas je s sumljivim, vprašajočim pogledom.

"Oprostite, gospica," je govoril nezaupno, "toda vprašati moram, če ni kdo izmed spremljevalcev policijski uslužbenec?"

"Dam vam svojo častno besedo," se je glasil njen odgovor.

Nato je neznanec zapiskal, da je šlo skozi ušesa, in takoj je pridrdrala kočija. Neki mož je držal konja za uздо in nam odprl vratica. Mi smo sedli v kočijo, čudni kočijaž pa, ki nas je bil nagovoril, je skočil na kozla, švignil z bičem in šlo je po bliskovito po meglenih ulicah. Bilo mi je čudno pri srcu. Vedel nisem ne kam, ne zakaj. Ali nas ima kdo za norca — kar je bilo skoro izključeno — ali smo pa morali pričakovati važnih iznenadenj. Gospica Morstan se je vedla med vožnjo tako mirno, kakor vedno. Poskušal sem jo sicer s svojimi dogodki v Afganistanu razvedriti in spraviti na druge misli, vendar sem bil sam preveč razburjen in radoveden in zato nisem mogel mirno pripovedovati. Še danes trdi, kako lepo povest sem ji pravil o neki puški, ki mi jo je nekdo pomolil sredi gluhe noči v šotor pod nas ter sem potem streljal z dvocevko v ono smer. Sprva sem že nekaj vedel, v katero smer se peljemo, toda kmalu se mi je zmedla štrana, bodisi zaradi prehitre vožnje, bodisi zaradi goste megle, zlasti ker nisem še dobro poznal londonskega mesta. In tako sem vedel le še to, da se že dolgo vozimo. Nasprotno pa je Sherlock Holmes ves čas natanko vedel, kje smo. Medtem ko smo drli preko raznih ulic in uličic, je neprenehoma mrmraje imenoval imena ulic, ki smo se vozili po njih:

"Rochester Row!" — Zdaj pride po "Vincent Square". Zdaj pridemo na most. Tu lahko pogledate na Temžo.

Za trenotek je res zablestela tiha voda široke Temze ob svitu svetlin; a naša kočija je drdrala dalje v labirint ulic na drugo, desno stran reke.

"Wordsworth - Road", je našteval naš tovariš. "Priory Rd. Lark Hall Lane, — jaz slutim, da ne bomo imeli opravka v najlepšem delu mesta."

V resnici smo dospeli v nič kaj prikupljiv del mesta. Naprej dolga vrsta nizkih, iz same opeke zidanih in neometanih hiš, vmes pa sentertja kakšna gostilna močno razsvetljena, odkoder je vdarjal duh po pijaci. Nato so sledile dvonadstropne pristave s čisto majhnimi vrtilički spredaj, nato pa zopet dolga vrsta, a iz same opeke zidanih hiš — velikanske tipalnice svetovnega mesta, ki jih steguje ven na deželo.

Naposled je voz obstal pred tretjo hišo neke nove ulice. Zdelo se mi je na prvi pogled, da nihče ne prebiva v njej, kakor tudi v sosednjih hišah ne; vendar v kuhinjskem oknu smo

zagledali luč. Komaj smo potrkali, že je odprl vrata Indijec z rumenim turbanom na glavi, v široki, nagubani obleki ter z rumeno ruto okoli vratu. Kaj čudno je bilo videti tega sina čudapolne Indije, stoječega med vrati te po zunanje ne najboljše hiše.

"Sahib vas pričakuje," je rekel.

Še je govoril, ko se zasliši notri tenak glas:

"Pripelji jih takoj sem v mojo sobo, Kitmutgar."

ČETRTO POGLAVJE

Povest plešatega gospoda

Šli smo z Indijcem skozi neznane, slabo razsvetljene hodnike do vrat, kjer je pritisnil na ključko. V svitu rumene luči smo zagledali na sredi sobe majhno človeče. Nenavadno dolgo glavo mu je obrobil pas ščetinastih, rdečih las, ki se je izmed njih svetila velika pleša, kot skalnat vrh iznad jelkovega gozda. Ne premično stoji, kot lipov bog, je ves čas lomil z rokami, z obrazom je pa migal, kakor da ga je prešinjala električna iskra. Včasih je bilo brati na njegovem obrazu smehljaje, a takoj ga je zopet pokrila žalost, le miren ni bil prav nič. Narava ga je bila obdarila z veliko, dolgi obešeno spodnjo ustnico in z vrsto rumenih, nepravilno stoječih zob, ki so čudno štrleli ven v svet. Zastoj jih je skušal skriti s tem, da se je z roko neprestano držal za spodnjo čeljust. Vkljub veliki pleši je bil videti še mlad. Saj je pa tudi v resnici imel, šele tri križe na hrbtu.

"Vaš najpokornejši sluga, gospica Morstan," je ponavljal s svojim tankim, jokavim glasom. "Klanjam se vam, gospoda. Prosim vas, stopite v moje malo svetlišče. Sicer imam le siromašen kotic, a popolnoma po svojem okusu; oaza umetnosti in strašni puščavi južnega Londona."

Vsi smo bili iznenadeni, ko smo stopili v sobo. Vjemala se je tako slabo s siromašno hišo, kot najčistejši demant, vdela v medenino. Ob stenah so visele najdragocenejše in najlepše tapete ter zavese, ki je iz njih tupatam gledala slika v krasnem okvirju ali pa orijentalška vaza. Pisana pregrinjala na tleh so bila tako mehka in tako debela, da se je noga kar pogreznila kakor v mehek mah. Dve veliki tigrovi koži sta bili razprostrti po tleh, v kotu je pa slonela grozno dolga indijska pipa. Od sredine stropa je visela na skoro nevidni zlati žici

goreča svetilka v obliki srebrnega goloba in širila prijeten duh po sobi, — vse je spominjalo na razkošje vzhodnih dežel.

"Jaz sem Tadej Šolto," je izpregovoril zopet možiček in obraz se mu je čudno spaciil v smeh. "Vi ste, kajpada, gospica Morstan, in kdo sta ta gospoda?"

"Ta je gospod Šerlok Holmes, a ta doktor Watson."

"Zdravnik, ne?" je vzkliknil možiček razburjen. "Ali imate morebiti pri sebi svoj toplomer? Ali mi hočete pomagati? Srce mi tako razbija v prsih, da sem vedno v groznih skrbih. Žila mi dobro bije, ali srce, srce, o tem bi rad slišal vaše mnenje."

Prisluškoval sem na njegovih prsih, kakor me je prosil, toda srce mu je bilo kakor vsakemu drugemu človeku. On pa bi bil od strahu iz kože skočil, kajti tresel se je od pete do temena kot šiba na vodi.

"Srce bije pravilno. Ni se vam treba vznemirjati," sem ga tolažil.

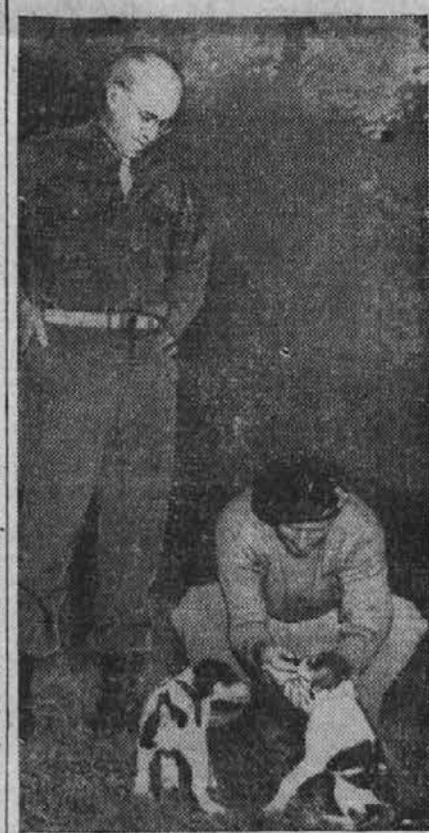
"Opravičili mi boste to skrb," je rekel. "Že dolgo nič kaj ne zaupam svojemu srcu. Veseli me, da je bil moj strah prazen. Če bi bil vaš oče, gospodična Morstan, bolj pazil na to, kako mu bije srce, bi lahko še danes travo tlačil."

Najraje bi bil udaril to človeče po zobeh, tako me je zgrabilo, ko je tako brezčutno čvekalo o tej žalostni zadevi. Gospodična Morstan je sedla in ustnice so ji obledele.

"Neki notranji glas mi pravi, da je mrtev," je dejala.

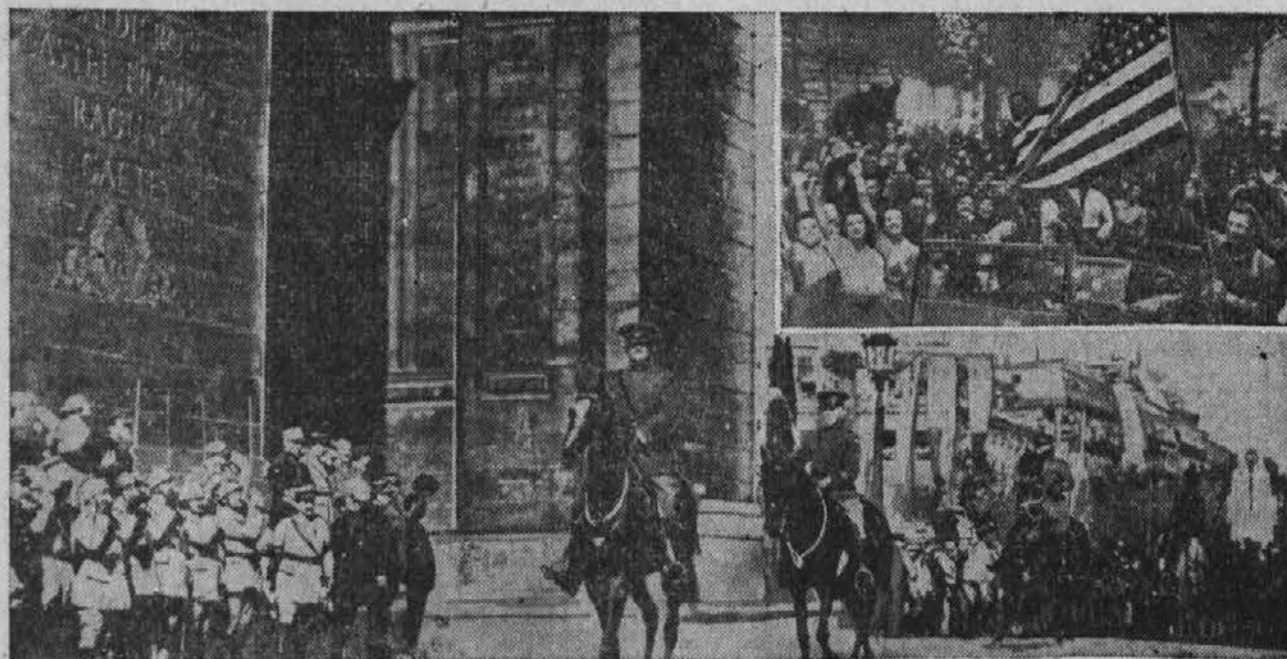
"Jaz vam lahko do pičice natanko povem: da, kar je še več vredno, pomagam vam lahko, da dosežete pravico, in to tudi hočem, naj reče moj brat Jernej kar hoče. Veseli me, da bodeta

Their Best Friends

A couple of guys who can't resist a couple of puppies are Lieut. Gen. Omar N. Bradley, commander of U. S. ground forces in northern France, and Gen. Sir Bernard L. Montgomery, commander of all Allied ground forces in this area.

The Liberating Yanks Again Enter Paris

Just as in 1919, when Gen. John J. Pershing led the victory parade past the Arc de Triomphe on Bastille Day, a new generation of Yanks have entered the city of Paris. Behind General Pershing is 1st Lieut. W. J. Cunningham, bearing General's standard, followed by Maj. Gen. James G. Harbord, chief of staff, A. E. F., and on the grey horse, Gen. George C. Marshall, present chief of staff, who was then Colonel Marshall, aide to General Pershing. Insert shows the first U. S. flag brought into Paris by the liberating Yanks in World War II. The U. S. troopers carried the flag through the streets.

vaša prijatelja za priči. Vsi trije lahko Jerneja trdo primemo. Samo nepoklicanih ne — nobena policaja ali uradnika! Mi se bomo sporazumeli tudi brez mešetarja, da bo vsem prav. — Nič bi brata Jerneja bolj ne razdražilo, kakor če bi vso stvar obesili na veliki zvon."

Vsedel se je na nizek stol in je vprašujoč škilil v nas s svojimi slabimi, vodenimi očmi.

"Kar se mene tiče," je pripomnil Holmes, "ne bo v aše skrivnosti izvedela živa duša."

Jaz sem samo z glavo priklimal.

"Dobro! Dobro!" je vzkliknil. "Vam-li smem postreči s kupico šampanjca ali tokajca? Pod mojo streho ni drugačnega vina. Ali naj odmašim eno buteljko? Ne? — Pa vsaj upam, da se ne bodele branili narediti nekaj dimov tobaka, pravega indijskega tobaka, ki diši ko balzam. Jaz sem nekoliko razburjen, a ena pipa 'hookah' (huk-a) me bo najbolje pomirila."

Mali oglasi

Hiša naprodaj

Za 2 družini, 5 sob vsako stanovanje, zaprt porč, garaža, koksnošak. Vse v najboljšem stanju. Cena \$8,600. Nahaja se na 978 E. 239 St. Za nadaljna pojasnila vprašajte na 23911 Lake-land Blvd., suite 1.

Lota je 50 čevljev spredaj, 65 čevljev zadaj, ter 135 čevljev na eni in 137 čevljev na drugi strani.

Vprašajte po STILU ŠT.

1046 kot je na sliki

PACESETTER

Oni, ki so mnogo na nogah, bodo znali ceniti te vrste "play" čevlje v črni, russet, rdeči in zeleni barvi ter gabardine blagu z po vladi preizkušeni podplati, ki nudijo trpežnost.

Niso racionirane ter samo

3.49

Kaye Shoe Store

6204 ST. CLAIR AVE.

poleg Anžlovarjeve trgovine

Za delavce Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKE ZA OSKRBNICE

za poslopja v downtownu

Polni čas šest večerov v tednu

od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo

Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se

Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901

od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

Napravimo zmago sigurno!

Izvrstna prilika za delo pri 100% izdelovanju kritičnih vojnih predmetov.

Potrebuje se moške

PACKERJE IN NAKLADALCE

Shear operatorje in pomočnike, punch press

operatorje in pomočnike, line inspektorje,

METAL STAMPING INSPEKTORJE

Geometric Stamping Co.

VOJNA TOVARNA

1111 E. 200 ST.

IV. 3800

Dovoljeno nam je uposliti pri vходу

POTREBUJEMO

PRESS ASSEMBLER

EXTERNAL GRINDER

ENGINE LATHE

OPERATORJE

TURRET LATHE

OPERATORJE

RADIAL DRILL PRESS

OPERATORJE

VOZNIKA ELEKTRICNEGA

VOZIČKA

TEŽAKE

Stalna dela sedaj in po vojni. Visoka plača od ure in overtime.

LEMPCO PRODUCTS

DUNHAM RD.

MAPLE HEIGHTS

Mali oglasi

SOUND SYSTEM

INDOOR OR OUTDOOR

Posebni popust za društva

B. J. Radio Service

1363 E. 45 St. — HEnd. 3023

Massage Air Cushion

* Yields with every step

* Absorbs shocks, jars

* Keeps you foot-fresh

1111 E. 200 ST.

Louis Majer

Shoe Store

6410 St. Clair Ave.

COLLINWOOD HOME

APPLIANCE REPAIR

760 E. 152 St.

Izvršujemo ekspertna popravila na vsakovrstnih pralnih strojih, likalnikih, čistilcih, itd.

M. C. PINKIE — W. J. BANER

Vam zatekajo noge?

Z gumijasto elastičnimi nogavicami si boste preprečili bolečine nog, če vam ob koncu dneva zatečejo noge. Splačalo se vam bo kupiti par teh nogavic na poskušnjo.

Mandel Drug

Lodi Mandel

PH. G., PH. C.

SLOVENSKI LEKARNAR

15702 Waterloo Rd.

Cleveland, Ohio

Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer. Zaprta ves dan ob sredah.

MOŠKE IN ŽENSKE

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZAČETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na

EMPLOYMENT OFFICE

1256 W. 74 St.

National Carbon

Co., Inc.

MOŠKI

Splošno Stock delo

V starosti 45 do 65 let.

Stalno delo; tedenska plača

Zglasite se na

Employment Office

The Halle Bros Co.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčne valne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Dovoljeni nam je uposliti pri vходу

POTREBUJEMO

ARC WELDERS

KOVAŠKE POMOČNIKE

STROJNE OPERATORJE

TOVARNIŠKE DELAVCE

Plačujemo dobro plačo od ure, bonus na produkciji, in posebni bonus.

Apeliramo na vas, ker živite prav v tej naselbini, in je vam mogoče iti na delo peš, da se vam ni treba drenjati dolge ure na poulični železnici, kar smatramo, da je mnogo vredno.

Johnston & Jennings

Co.

877 ADDISON (od St. Clair)

Mali oglasi

Zaradi preselitve

v Florido, se prodaja po nižji ceni hiša v Euclidu, blizu Roosevelt soke, med E. 185 in E. 200 St. Je za dve družini. Istotam se prodaja tudi za polovično ceno Persian Sheepskin žensko suknjo, kot novo, stara dve leti, kakor tudi moško zimsko suknjo. Za podrobnosti se naj po kličke KE. 2814.

3 sobe in kopališče

dobi v najem poštena dvojica za \$15. Zglasiti se je na 14602 Lake Shore Blvd.

Spalno sobo

s hrano ali brez se odda v najem snažnemu moškemu ali ženski. Dobi se tudi garaža. Nahaja se blizu E. 185 St. in je ženska sama. Naslov se pošlje v uradu Enakopravnosti.

Eno sobo

se odda v najem. Vpraša se na 1091 E. 66 St.

Dva načina

za hranitev denarja:

Kupite več vojnih bondev in znamke

Vložite vsak plačilni dan nekaj v banko — tu pri

Society for Savings

127 PUBLIC SQUARE

PEKARIJA

25 let v obstoju se prodaja po nizki ceni. Prodaja vdova, ki je bila ves čas lastnica. Tedenska dohodek je \$500. Vsa moderna oprema, nizka najemnina. Zgledite se med 2. in 3. uro popoldne. 4938 Payne Ave.

CE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopijih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave. — CH. 8376-5000
Ob večerih: ME. 4767

Stanovanje v najem

Odda se 3 čedne sobe in kopališče pri mirni družini. Želi se dobiti mirne ljudi brez otrok. Vprašajte na 1199 E. 61 St.

Madame Stoner

Nadarjena bralka misli in svetovalka

1875 E. 79th St.
med Hough in Euclid Ave.
Posvetujte se z menoj o vaših življenjskih zadevah. Če ste kakšni zadregi, obrnite se na osebno, ki vam lahko pomaga.

Odprto dnevno od 11. zj. do 8. zv.

Ed's Radio Service

5310 Clark Ave., AT. 3680

Ko pri nas popravimo vaš radio aparat, bo deloval kot če bi ga poslal tovarno.

Kerruish Jewelers, Inc.

818 E. 152 St. — GL. 2807

Popravljamo žepne ure ne in stenske ure kot tudi vsakovrstno zlatarstvo

KUPI SE 200 avto

kateregakoli izdelka in let

SMITH AUTO SALES

6115 Superior Ave.
HE. 2888

Podprimo borbo Amerike za kratico in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojno-varčnih